

РУССКИЙ ЯЗЫК ЗА РУБУЖОМ

Új orosz nyelvű metodikai folyóirat orosz nyelvtanárok számára

Kiadja: a moszkvai Lomonoszov Egyetemen működő Orosz Nyelvoktatási Metodikai Kutatóközpont

Mint egy félmilliárd ember tud többé-kevésbé oroszul, ebből 235 millió a Szovjetunióban, a többi a Szovjetunió határain kívül él. Az orosz nyelvet oktatók és tanulók népes taborának segítése céljából 1966-ban a moszkvai Lomonoszov Egyetemen létrehozták az Orosz nyelvoktatási Metodikai Kutatóközpontot. Nem sokkal később ennek az intézetnek a gondozásában látott napvilágot (1967-ben) a hanglezemelléklettel megjelenő Ruszkij jazik za rubezsom c. metodikai folyóirat, amely igen nagy hiányt pótol.

Ebben a 120—140 oldalas, kéthavonként megjelenő szaklapban olyan írásokat találunk, amelyek értékes anyagot szolgáltatnak az orosz nyelvi órák és szakköri foglalkozások színvonalának emeléséhez, ugyanakkor nagy haszonnal forgathatják a szaktanárok önképzésükre, szakmai műveltségük emelésére, szókincsük aktivizálására, nyelvtani ismeretük felfrissítésére, tökéletesítésére. A folyóirat minden egyes száma-hoz hanglezemelléklet is jár. A folyóiratban közölt oktatói tananyagot és a laboratóriumi gyakorlatokat a hanglezemre rögzítették, szép anyanyelvi kiejtésben, művészi tolmácsolásban. Jelentősége többek között éppen abban van, hogy azokban az iskolákban is hallhatnak eredeti orosz beszédet a tanulók, ahol erre másképpen nem lenne mód. A hanglezem fonetikai kurzusa, intonációs és dialógus gyakorlatai elősegítik mind a szaktanár, mind a tanulók kiejtésének csiszolását, beszédkészségének fejlesztését.

A folyóirat értékes nyelvészeti és metodikai tanulmányokat közöl. Eleven kapcsolatban van más tudományágakkal és a nyelvoktatás gyakorlatával, összegzi ezeknek a gyakorlatban felhasználható eredményeit. Találunk benne oktatásra szánt tananyagot, kritikát, bibliográfiát, szójátékot, vicceket, az orosz nyelv külföldi oktatásáról szóló tudósításokat. Egyes írásaival hasznosan és érdekesen bőví-

hetjük a tankönyv művelődési anyagát, így például a Moszkváról és a Vörös térről szóló beszámolókkal.

Külön helyet kell szentelnünk a már említett oktatási, tanítási anyagnak, melyet a folyóirat minden számában megtalálunk. Célja az, hogy a tudományosan kiválasztott tananyaggal, helyes módszertani fogásokkal előmozdítsa az orosz nyelv tanulását, oktatását. Gazdag fonetikai és lexikai gyakorlatokat tartalmaz a legegyszerűbbtől egészen az önálló alkotó gyakorlatokig. Mindezek a gyakorlatok konstrukciójukban nagyszerűen tükrözik a modern nyelvoktatási törekvéseket, az auditív és vizuális szemléltetés egybekapcsolódását, a mondatstruktúrák automatizálásának variációs lehetőségeit. A beszélgetésre és a beszélgetésre serkentő situációs feladatokat és mondatstruktúrákat illusztrációk, rajzok egészítik ki. A rajzokat kiemelhetjük, vagy kinagyíthatjuk a folyóirat lapjairól, a hanglezem anyagát átjátszhatjuk magnetofon szalagra és az így összeállított audio-vizuális anyagot a tanítási órán felhasználhatjuk.

A dialógusok szó- és kifejezés anyaga friss, élő, fordulatossá, mint a beszélt orosz nyelv.

Orosz nyelvi kifejezésünket pontosabbá és gazdagabbá teszi a szó és szókapcsolatok gazdagon és arnyaltan illusztrált magyarázata, valamint az egyes szavak használati körének bővítésével való érzékeltetése.

Nagy segítséget jelent a társalgási nyelv elsajátításában a meghívás, a kérdés kifejezés formuláinak táblázatos összefoglalása.

A Ruszkij jazik za rubezsom c. folyóiratban nagy szakértelemmel és hozzáértéssel kiválasztott tanítási anyag szövege, szó és nyelvtani anyaga nem haladja meg az általános iskolai és a középiskolai tantervi követelményt, így mind a két iskolatípusban felhasználható.

Csak helyeselni lehet a folyóirat szerkesztőségének azt a törekvését, hogy igyekszik átfogó képet adni a nyelvoktatásban elért vagy annak területén felhasználható minden jelentős eredményéről. Ezzel a legközvetlenebbül támogatja orosz nyelvoktató pedagógusaink fejlődését és fontos munkáját, orosz nyelvi kultúrájának emelkedését.

Kisvárdai Károly